

ИНСТИТУТ НА ДИПЛОМИРАНИТЕ ЕКСПЕРТ-СЧЕТОВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ

до
г-жа МЕНДА СТОЯНОВА
ПРЕДСЕДЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

ИНСТИТУТ НА ДИПЛОМИРАНИТЕ
ЕКСПЕРТ-СЧЕТОВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ

Изходящ № 030
Дата: 31.05.2017 г.

Годишното събрание на РС
регистрационен № 05-710-00-5
предстои на 31.05.2017 г.

Относно: Предложения за промени в Закона за публичното предлагане на ценни книжа

УВАЖАЕМА Г-ЖО СТОЯНОВА,

С влизането в сила на Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) бяха въведени нови изисквания към регистрираните одитори за представяне на декларация към одитирания годишен финансов отчет и докладване върху специфични въпроси.

Изпълнението на тези нови изисквания следва да бъде съобразено едновременно и с текстовете от специфичния за дейността на регистрираните одитори Закон за независимия финансов одит и технологичните правила и процедури на професионалните Международни одиторски стандарти и другите международни стандарти на Международната федерация на счетоводителите. Спазването на Международните одиторски стандарти и другите, свързани с тях стандарти и на Етичния кодекс на професионалните счетоводители са приети по закон като задължителни за одиторската професия в България още от 2003 г. при извършването на всеки един ангажимент от регистриран одитор и ИДЕС, като професионална организация носи отговорност за това пред обществото.

С настоящото писмо, адресираме на вниманието Ви конкретно формулирани експертни предложения за промени и възможни решения на констатирани, проблемни за практиката текстове по отношение на действащите разпоредби на ЗППЦК, цитирани в документа.

Предложените изпращаме в контекста на предстоящото разглеждане в Комисията по бюджет и финанси на законопроект за изменение и допълнение на ЗППЦК, внесен в 44-тото Народно събрание от н.п. г-н Добрев и г-н Кирилов.

I. Предложение за редакция на чл. 100н, ал. 4 от ЗППЦК

Предлагаме да отпадне текстът на чл. 100н, ал. 4, т. 3, и сегашните т. 4 и 5 да станат съответно т. 3 и 4, като текстът придобие следната редакция:

„(4) Годишният финансов отчет за дейността съдържа:

1. заверен от регистриран одитор финансов отчет по Закона за счетоводството, както и доклад на одитора;
2. годишен доклад за дейността;
3. декларации от отговорните в рамките на емитента лица с посочване на техните имена и функции, удостоверяващи, че доколкото им е известно:
 - а) финансовият отчет, съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата или загубата на емитента и на дружествата, включени в консолидацията;
 - б) докладът за дейността съдържа достоверен преглед на развитието и резултатите от дейността на емитента, както и състоянието на емитента и дружествата, включени в консолидацията, заедно с описание на основните рискове и несигурности, пред които е изправен;
4. друга информация, определена с наредба. "

Мотиви за предложението

Съдържанието на декларацията по чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „а“ от ЗППЦК възпроизвежда задължението на одитора да провери дали финансовият резултат отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата или загубата на проверяваното дружество. Това задължение обобщава смисъла и основната дейност на независимия финансов одит и е вменено на одитора посредством приложимите закони /Закон за счетоводството и Закон за независимия финансов одит/ и международни одиторски стандарти /МОС/. Ето защо изричното му деклариране и то като част от годишния отчет за дейността на одитираното дружество е необосновано и излишно, и на практика повтаря част от съдържанието на одитния доклад, като последният е част от годишния финансов отчет на дейността съгласно чл. 100н, ал. 4, т. 1 от ЗППЦК.

На следващо място, декларациите, предвидени в буква „б“ и „в“, не са в съответствие с приложимите МОС, доколкото задълженията на одитора във връзка с проверките по отношение на сделките със свързани лица /буква „б“/ и съществените за публичното дружество сделки /буква „в“/, както и тяхното разкриване са в контекста на общия одит, а не предмет на отделна и нарочна проверка. Обстоятелствата, които е предвидено да се декларират в букви „б“ и „в“ на декларацията, на практика излизат извън обхвата на одиторската проверка и приложимите одиторски стандарти. Задължението за деклариране на тези обстоятелства е свързано с допълнителни проверки от страна на одитора.

Наред с горното следва да се отбележи, че от сегашната редакция на закона не става ясно в случай, че регистрираният одитор е одиторско дружество от кого следва да изхожда въпросната декларация – от отговорния по ангажимента одитор или от законния представител на одиторското дружество.

Всички тези изсквания по изготвяне на такава декларация и нейното съдържание са регламентирани по някакъв начин в приложимите ЗНФО и Международни одиторски стандарти, нито откриваме като изискване в релевантните документи на ЕК.

На основание изложеното по-горе предлагаме текстът да бъде редактиран съответно.

II. Предложение за редакция на чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК

Предлагаме текстът „*мнение по ал. 8, т. 3 и 4 и проверява дали е представена информацията по ал. 8, т. 1, 2, 5 и б*“ от сега действащата разпоредба на чл. 100н, ал. 10 да се замени със „*становище в съответствие със Закона за счетоводството*“, като текстът придобие следната редакция:

„(10) Регистрираният одитор, който извършил независим финансов одит на годишни и консолидирани финансови отчети, в одиторския доклад задължително изразява становище в съответствие със Закона за счетоводството.“

Мотиви за предложението

На първо място, следва да се има предвид, че българският Закон за счетоводството, с който е транспонирана Директива 2013/34/EС, борави с термина „становище“, а не „мнение“, както е сегашната редакция на ЗППЦК. Това са два различни термина, които обозначават два различни документа с различно съдържание и обхват на проверка.

На следващо място, текстовете на Директива 2013/34/EС, които са транспонирани с посочената ал. 10 (и съответно алинеи 8 и 9, към които препраща), се отнасят изключително до публични дружества, но не и такива, чиято дейност се регулира по Закона за енергетиката и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги от Комисията за енергийно и водно регулиране, държавните предприятия и търговските дружества с повече от 50 на сто държавно или общинско участие в капитала. Последните са включени извънредно в обхвата на приложното поле на глава ба на ЗППЦК с §1д от ДР на закона. Разпоредбата на чл. 20 от Директива 2013/34/EС изрично предвижда, че въпросната декларация за корпоративно управление и съответно становището на одитора във връзка с нея, се изготвя единствено и само от и по отношение на предприятията, посочени в член 2, параграф 1, буква а) от Директивата, а именно публичните дружества.

Разширяване на обхвата на Директивата по отношение на предприятие, които не са в нейния обхват е подход, който води до завишени обществени разходи, както и до допълнителни разходи и усилия за самите предприятия, вкл. и за тези, спрямо които както Директивата, така и Законът за счетоводството са установили политика на облекчаване на отчетността и докладването. Освен това, не става ясно какво е съдържанието на това „мнение“ и какво точно трябва да се изрази в него – дали въпросната информация е вярно отразена или друго. Наред с горното, декларацията за корпоративно управление, по която се иска въпросното „мнение“ е част от доклада за дейността. Одиторът няма поначало задължение да изразява „мнение“ или „становище“ по доклада за дейността.

На основание изложеното по-горе предлагаме текстът да бъде редактиран съответно. По отношение на предприятията по §1д от ДР на ЗППЦК – предлагаме тяхното включване в обхвата на приложното поле на Глава шеста „а“ на Закона да се ограничи само до големите предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

III. Предложение за редакция на чл. 100м

Предлагаме в чл. 100м, ал. 3 да се добави последно изречение със следното съдържание:

„Солидарната отговорност на лицата по чл. 18 от Закона за счетоводството и на регистрирания одитор може да бъде ангажирана само в случай, че вредите са пряка и непосредствена последица от умишлено неправомерно поведение от страна на съставителя на финансов отчет, респективно на регистрирания одитор, който е физическо лице, или от страна на лицата, участвали в съставянето на финансовия отчет, респективно одита от името на счетоводното, респективно одиторското дружество.“

Мотиви за предложението

Поначало действащото законодателство не предвижда солидарна отговорност за съставителите на финансови отчети и одиторите с ръководството за данните, отразени в годишните финансови отчети. Техните права и задължения са ясно регламентирани и регулирани в специалните закони (ЗСч и ЗНФО), а действията им са обект на проверка от съответните органи (напр. Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори). Предвиждането на солидарна отговорност за съставителя на финансов отчет, resp. за регистрирания одитор води до несправедливо увеличаване на неговите отговорности. Още повече, че одиторът няма задължения във връзка с изготвянето на финансовите отчети, както и по отношение на верността и пълнотата на съдържащите се в него данни.

На следващо място, по силата на §1д от ДР на ЗППЦК, солидарната отговорност на съставителите на финансови отчети и регистрираните одитори се разпростира и по отношение на отчетите на всички лица, чиято дейност се регулира по Закона за енергетиката и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги от Комисията за енергийно и водно регулиране. Не считаме, че е оправдано такава солидарна отговорност да се въвежда и носи от одиторите и съставителите на финансови отчети и в тези случаи, доколкото дейността на предприятията по предходното изречение не винаги съществено високо значими обществени отношения (както при предприятията от обществен интерес), които да обосновават засилена отговорност на съставителите на финансови отчети и регистрираните одитори.

IV. Предложение за редакция на §1д от ДР на ЗППЦК

Предлагаме разпоредбата изцяло да отпадне или поне да се ограничи само до тези предприятия, които отговарят на критериите за голямо предприятие по смисъла на Закона за счетоводство.

Мотиви за предложението

Неприемливо е в специален закон, регулиращ дейността на специфични предприятия, а именно публичните дружества, да се уреждат и отношения, свързани с предприятия, които нямат такова качество, а именно лицата, чиято дейност се регулира по Закона за енергетиката и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги от Комисията за енергийно и водно регулиране, държавните предприятия и търговските дружества с повече от 50 на сто държавно или общинско участие в капитала. Последните се регулират от специални закони и именно в тях следва да се уредят техните права и задължения във връзка с разкриването на информация. Освен това, Директивата не предвижда

изрично включването на посочените предприятия в обхвата на специфичните задължения, които регулира.

Оставаме на Ваше разположение и изразяваме готовност като професионална организация да съдействаме с експертни знания и опит в процеса на обсъждане, свързан с измененията и допълненията на ЗППЦК.

С уважение,
ВАСКО РАЙЧЕВ
Председател на ИДЕС

